

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ

Αθήνα 16/12/2011

Αριθ. Πρωτ.: 133338

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας : 10176 Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Βουρβίδη
Β. Τσαρούχα

ΠΡΟΣ:

1. Περιφέρειες της Χώρας – Γενικές Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής– Δ/νσεις Κτηνιατρικής – **έδρες τους**
2. Περιφερειακές Ενότητες - Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής – Τμήματα Κτηνιατρικής – **έδρες τους**
3. Κέντρο Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών – Ινστιτούτο ΙΛΟΙΠΑΝ- Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα : Νεαπολέως 25- Αγία Παρασκευή, 153 10

Τηλέφωνο : 210 212 5725-26
Fax : 210 8252614
e-mail : Ka6u013@minagric.gr
Ka6u041@minagric.gr

ΚΟΙΝ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Α. Ροντούλη
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Γ. Κανελλόπουλου.
4. Γραφείο Γενικής Γραμματέως κα Γ. Μπαζώτη.
5. Γραφείο α.α Προϊστάμενης Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής Κας Ε. Πρωτοπαπά.

ΘΕΜΑ: Επιτήρηση και πρόληψη της Λύσσας στα κατοικίδια και άγρια ζώα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα νεώτερα επιδημιολογικά δεδομένα για τη παρουσία της Λύσσας στα Βαλκανικά Κράτη (Αλβανία , FYROM, Βουλγαρία κ.α) και στην Τουρκία και ειδικότερα στις γεωγραφικές ζώνες των περιοχών που συνορεύουν με την Χώρα μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα στο πλαίσιο **ενίσχυσης** της υφιστάμενης επιτήρησης και παρακολούθησης της Λύσσας , συστηματικής **συνεργασίας** με υπηρεσίες και φορείς Δημόσιας Υγείας , **επαγρύπνησης** των κτηνιατρικών και δασικών υπηρεσιών στις παραμεθόριες κυρίως περιοχές, **ενημέρωσης** των κυνηγητικών ομοσπονδιών και συνεχούς πληροφόρησης και εκπαίδευσης των κτηνιάτρων, των επαγγελματιών υγείας και του Κοινού σε θέματα διαχείρισης αντιμετώπισης και πρόληψης του νοσήματος με σκοπό την προάσπιση της Δημόσιας Υγείας, της Υγείας και Ευζωίας των Ζώων:

1. Η Λύσσα στα ζώα είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης σύμφωνα με το άρθρο 3 του Προεδρικού Διατάγματος 133 (ΦΕΚ Α' 66/13.04.1992).
2. Η Ελλάδα εξακολουθεί να διατηρεί το καθεστώς της «ελεύθερης από τη Λύσσα χώρας» από το 1987. Παρά το γεγονός αυτό δεν μπορεί να αποκλειστεί η ενδεχόμενη είσοδος του ιού στη χώρα μας από τα

γειτονικά Βαλκανικά Κράτη στα οποία ενδημεί η νόσος μέσω της άγριας πανίδας (ιδιαίτερα αλεπούδων , τσακαλιών και λύκων) που θεωρείται η πιθανότερη δεξαμενή του ιού της Λύσσας στη Φύση.

3. Κρίνεται σκόπιμη η ανασκόπηση όλων των ενεργειών και διαδικασιών που συνδέονται με τη διαχείριση του νοσήματος στα κατοικίδια και άγρια ζώα από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και κυρίως από τα τμήματα υγείας των Ζώων των κτηνιατρικών υπηρεσιών , έχοντας ως γνώμονα και κατευθυντήριο πλαίσιο τις προγενέστερες εμπειρίες, πράξεις, εγκυκλίους, και μέτρα που λαμβάνονταν από την εφαρμογή του προγράμματος καταπολέμησης εχινόκοκκίωσης , λεισμανίασης, Λύσσας και λοιπών Ζωονθρωπονόσων.
4. Υπενθυμίζεται , ότι βασικός άξονας της επιδημιολογικής επιτήρησης που γίνονταν στον παρελθόν και εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ και σήμερα, αποτελεί η εργαστηριακή εξέταση των κεφαλών αγρίων και κατοικίδιων ζώων (αλεπούδες, λύκοι, σκύλοι, γάτες κ.α) που βρίσκονταν νεκρά στις συνοριακές κυρίως ζώνες και σε συνεργασία των δασικών αρχών με τις κτηνιατρικές περιφερειακές υπηρεσίες τα δείγματα των κεφαλών αυτών συλλέγονται και αποστέλλονται με τον κατάλληλο τρόπο συσκευασίας στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για περαιτέρω εξέταση και διερεύνηση. Ο τομέας της πρόληψης βασίζεται στην αυστηρή διενέργεια ελέγχων των εισαγόμενων από τις γειτονικές χώρες σκύλων όσο και στον υποχρεωτικό εμβολιασμό των ποιμενικών και κυνηγετικών σκύλων στις παραμεθόριες περιοχές.
5. Σύμφωνα με τη μεταφορά στο Εθνικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2003/99/ΕΚ (Π.Δ. 41/2006), εφαρμόζεται στη χώρα μας σύστημα υποχρεωτικής επιτήρησης και παρακολούθησης της Λύσσας και λοιπών ζωονόσων και ζωονοσογόνων παραγόντων στα ζώα. Επιπρόσθετα, από τη Κεντρική Υπηρεσία της Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση με συγκεκριμένες συστάσεις και οδηγίες για αυξημένη επιτήρηση των παραμεθωρίων και βορείων περιοχών της χώρας, προκειμένου να ελέγχονται με μεγαλύτερη προσοχή και αποτελεσματικότητα τα σημεία εισόδου των άγριων ζώων (πιθανοί φορείς του ιού της λύσσας) από τις Βαλκανικές κυρίως χώρες και την Ευρωπαϊκή Τουρκία. Μεταξύ των βασικών μέτρων πρόληψης για τη Λύσσα , συμπεριλαμβάνονται: 1) ο εμβολιασμός όλων των σκύλων με προτεραιότητα τους ποιμενικούς και κυνηγετικούς σε γεωγραφική ζώνη έκτασης και βάθους 30 Km από τα σύνορα της χώρας 2) η ενεργή δραστηριότητα και συστηματική συμβολή των κτηνιάτρων στο τομέα της καθημερινής ενημέρωσης, εκπαίδευσης και προληπτικού υγειονομικού κτηνιατρικού ελέγχου των ζώων της Ελληνικής επικράτειας με σκοπό την προστασία της Δημόσιας Υγείας 3)η παρακολούθηση κάθε ύποπτου ζώου άγριου ή κατοικίδιου που φέρει παρεμφερή κλινικά συμπτώματα με τη λύσσα και 4)η ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού σχετικά με το κίνδυνο για τη Δημόσια Υγεία.
6. Στα σημεία εισόδου της χώρας, αλλά και σε κάθε συνοριακό σταθμό κτηνιατρικού υγειονομικού ελέγχου (Σ.Υ.Κ.Ε) , όπως τα αεροδρόμια και τα λιμάνια εφαρμόζονται το σύνολο των προβλεπόμενων μέτρων που καθορίζονται από τις σχετικές ισχύουσες διατάξεις της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας (έλεγχος διαβατηρίων των κατοικίδιων ζώων /σκύλοι – γάτες, κτηνιατρικών υγειονομικών πιστοποιητικών , λοιπών έγγραφων υγειονομικού χαρακτήρα / βιβλιάρια ασθενείας ειδών ζώων με τεκμηρίωση πλήρους εμβολιακού προγράμματος και ειδικότερα κατά της Λύσσας).

7. Στα δεσποζόμενα ζώα εφαρμόζεται εμβολιασμός κατά της λύσσας, ως αναπόσπαστο μέρος του βασικού εμβολιακού - προληπτικού προγράμματος, ενώ στα αδέσποτα ζώα (κυρίως σκύλοι) τα οποία περισυλλέγονται από τα ειδικά συνεργεία των Δήμων, προβλέπεται σύμφωνα με τον Νόμο 3170/2003 (Α'191), πρόγραμμα εμβολιασμού λύσσας και άλλων ασθενειών, αποπαρασίτωσης και λοιπών μέτρων κτηνιατρικής περίθαλψης που κρίνεται υγειονομικά απαραίτητο κατά περίπτωση.
8. Σε ενδεχόμενη επιβεβαίωση εργαστηριακής ανίχνευσης του ιού της λύσσας θα ακολουθήσει άμεση ενημέρωση από το Εθνικό Κτηνιατρικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα (εδρεύει στην Αγία Παρασκευή Αττικής) στην Γενική Δ/νση Κτηνιατρικής (Κεντρική Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ) η οποία στη συνέχεια θα ενημερώσει έγκαιρα και παράλληλα το ΚΕ.ΕΛ.ΠΝΟ (Υπουργείο Υγείας), τις Περιφερειακές Κτηνιατρικές Αρχές (Δ/νσεις και τμήματα Κτηνιατρικής & Δημόσιας Υγείας των περιφερειών και περιφερειακών ενοτήτων) καθώς και τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
9. Αποστέλλεται ηλεκτρονικά ενημερωτική έκδοση εγχειριδίου σχετικά με τη Λύσσα και τις επιπτώσεις της στη Δημόσια Υγεία.
10. Η Κεντρική αρμόδια αρχή του ΥΠΑΑΤ θα βρίσκεται σε συνεχή επαφή ενημέρωση και συνεργασία με τις κτηνιατρικές Αρχές και τις υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας της χώρας παρακολουθώντας και αξιολογώντας τις νεότερες εξελίξεις και τα επιδημιολογικά δεδομένα τόσο στη Χώρα μας όσο και στα Γειτονικά Βαλκανικά Κράτη.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΝΤΟΥΝΤΟΥΝΑΚΗΣ

Εσωτερική Διανομή

1. Δ/νση Υγείας των Ζώων, Τμήματα Α', Β' Γ' και Δ'
2. Δ/νση Κ.Δ.Υ.
3. Δ/νση Κ.Α.Φ.Ε.
4. Δ/νση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης & Ελέγχων